CIUTA

LADISLAU DARADICI

Excelent stilist, Ladislau Daradici îşi dovedeşte odată în plus calităţile în acest scurt text fantastic.

1.

Codrul e-ntunecat şi imens, e adânc ca un trecut înecat în spaime; acum Cosma îl simte străin. Îl simte ostil. Păsări uriaşe îşi fâlfâie aripile înfricoşătoare de întunecime, scoţând ţipete inutile şi fierbinţi; cerul pustiit s-apleacă peste frunzişul plumbuit, apăsând ca moartea braţele-ramuri încovoiate de uscăciune şi de aşteptare. Privind cerul întunecat, Cosma se opreşte lângă trunchiul uriaş al bătrânului gorun; simte apa şiroindu-i pe trup. Simte frigul nemilos al nopţii uscate – spaima germinează-n sufletu-i bolnav, chircit la rându-i undeva îndărătul inimii; spaimă crescândă, ţâşnind ca năpârca de printre pietrele încinse, pulverizându-şi otrava. Cosma îşi închide ochii. Îi deschide, îşi strânge pleoapele, scuturându-se. I se pare, din nou, că o vede... O întrezăreşte cu ochii îndureraţi ai minţii: Oana delirând, Oana zbătându-se între viaţă şi moarte, înfometată, înspăimântată de propriile-i tenebre, gata să-şi jertfească viaţa pentru a naşte viaţă. De trei zile n-a mai mâncat. Seceta prelungă alungase vietăţile pădurii, pe cele care au rămas şi care n-au sfârşit în ghearele sălbăticiunilor. Murea totul, până şi iarba se uscase, păsările sfârşind pe crengile copacilor, rostogolindu-se şi dispărând în crăpăturile ameţitoare şi hulpave ale pământului. De trei zile Oana n-a mai mâncat. Dacă nici în noaptea asta – Cosma ştia – n-avea să reziste. Îşi strânse din nou pleoapele, zărind-o, ca prin vis: *Nu ucide ciuta,* îl implora imaginea ei. *Să n-o ucizi; nu mă ucide...* Delira. De-acum rămaseră singuri. Hăituiţi. Singuri cu spaimele, cu foametea. Oana!... Cosma îşi izbi capul de trunchiul gorunului, amintindu-şi. Şoaptele ei...

2.

Cum a început...

Ciuta îşi ridica ochii mari, aproape paralizându-l cu privirea-i adâncă şi fără de prihană. Pe urmă, când el îşi întinse deja arcul, se înălţă în aer,

parcă plutind, topindu-se apoi ca o nălucă în desişul codrului. Cosma rămase cu săgeata între degete, cu arcul încordat, simţind cum soarele îl învăluie voit, pârjolindu-i trupul. Pe urmă frunzişul tresări din nou şi, printre lăstarii cruzi de stejar, se ivi o făptură suavă cu ochii mari, privindu-l cu teamă: „Vrei să mă ucizi?" Aşa s-au întâlnit, în urmă cu un an. „Cine eşti?" o întrebă atunci. „Oana. Iar tu eşti Cosma, haiducul. Cel vânat de cătane..." De unde ştia? Glasu-i era catifelat şi blând. Ca de căprioară. Chiar şi ochii, ca de ciută, mari şi cuminţi. Era din cale afară de frumoasă, Cosma o privea împietrit, apoi, păşind spre ea, o prinse de mână; porniră alături spre coliba lui. Aşa începu dragostea lor. Fericirea şi nefericirea. O dată cu toamna se retraseră către munţi, până ce soldaţii le-au pierdut urma. Iarna o petrecură într-un sătuc, într-o casă părăsită. Focul ardea tot timpul în vatră, Oana era iubăreaţă şi parcă tot mai frumoasă. Era vrednică. Cosma lucra împreună cu tăietorii de lemne, vâna; trăiau în sărăcie, dar mulţumire. Apoi, spre primăvară, cineva chemase iarăşi cătanele, iar prigoana reîncepu. Doar că de-acum nu mai erau singuri: Oana aştepta un copil. Tot timpul trăiau cu senzaţia că soldaţii sunt pe urmele lor. Vara sosise de timpuriu, aprigă şi uscată. Sosise fierbinte şi necruţătoare cu pădurile, cu vieţuitoarele. Obrazul pământului crăpase, izvoarele secaseră, era foamete şi prigoană. Cătanele când apăreau, când dispăreau; Cosma nu mai avea nici somn, iar Oanei i se apropia sorocul. Ziua se ascundeau prin râpele adânci şi doar noaptea o porneau la drum. Cosma plănuia să coboare, adăpostindu-se în vreun cătun de pe valea Mureşului; ar fi lăsat-o pe Oana în seama vreunei ţărănci, însă soldaţii erau pretutindeni, erau tot mai mulţi, nu mai era chip să te strecori printre ei. Oricum, nu mai e timp, îi şoptise în seara aceea Oana. De-acum pot naşte oricând. Mi-e sete, Cosma... Mi-e foame. Şi mi-e frică... îi era frică. Era a treia zi de când nu mai mâncaseră, iar apa se terminase şi ea. Trebuia să plece şi să caute ceva, zărise o ciută de câteva ori prin preajma colibei improvizate. O ciută... Nu ucide ciuta, îi repetase însă Oana în fiecare zi. *Să n-o ucizi...* Să n-o ucid. În schimb, aşa, vom muri de foame. Pruncul tău, Oana, copilul nostru. Şi noi... Mai rabdă puţin, îi şopti sărutându-i fruntea înfierbântată. Plec după apă şi poate găsesc şi ceva de-ale gurii... Iar ea, delirând de febră şi de spaimă: „Te iubesc, Cosma..." „Mă voi întoarce curând", îi răspunse. Şi şoaptele ei: *Nu ucide ciuta. Să n-o ucizi...*

3.

La urma urmei, nici nu trebuia să ştie. Ce conta o inimă şi un ficat acolo... De mistreţ, la o adică... Oana n-avea să afle niciodată. Ciuta era acolo, Cosma ştia că o va întâlni lângă izvor. Se adăpa acolo. Codrul e-ntunecat, e imens. Este adânc ca un trecut înecat în spaime: acum îl simte straniu, aproape ostil. Soldaţii trebuie să fie departe, poate dorm şi ei, visând. Soldaţii visează tot timpul. Tot timpul ucid şi apoi visează că ucid. Cosma se furişează printre trunchiurile imense ale gorunilor. Frunzişul uscat foşneşte sub picioarele lui. Ştie că nu e bine, izvorul e aproape şi ciuta l-ar putea simţi. Ar putea avea însă şi noroc, ar putea vâna şi *altceva.* O pasăre, poate. Orice.

Poate dacă s-ar ruga. Însă Cosma nu mai ştie să se roage. Zăreşte o umbră mai întunecată decât întunericul, desluşeşte şi clipocitul apei. De după o perdea sfâşiată de nori luna surâde feciorelnic. Stelele strălucesc. Cosma îşi întinde arcul. Ţinteşte şi trage. Ciuta cea tânără se cutremură uşor, abia suspinând, ca un copil plăpând, prăbuşindu-se. Acum e acolo. Chircită. Frântă. Tandră în moarte. Neînvinsă totuşi. Căci el este cel învins, lui îi este teamă. Ţi-e teamă s-o atingi. De ce te temi? Ţi-e victimă ea, ciuta. E carne şi sânge, moarte şi viaţă. Luna îşi cerne tristeţea. Stelele cad pe pământ. Cerul e rece şi departe. Ar trebui să se simtă uşurat. Îngenunchind, o atinge. Săgeata e-nfiptă în pieptu-i cald încă. Îşi scoate cuţitul. Inima şi ficatul îi ajung. Eventual rărunchii... Inima şi rărunchii. Oana nici nu va şti. O-ntoarce cu teamă. Şi atunci îi vede ochii. Ochii morţii care-l privesc cu durere. Sunt ochii durerii. Ai durerii răsfrânte în moarte. Oana!... I se năzare c-ar fi ochii ei. Aleargă disperat, bolnav, luptându-se cu întunericul, agăţându-se de razele firave ale lunii. Înaintând prin codrul imens şi adânc. Codrul întunecat al mâhnirii şi nefericirii sale. Păsări întunecate îşi fâlfâie aripile deasupra ramurilor încremenite de spaimă. E spaima vieţii, a neputinţei. Uşa colibei e deschisă şi Cosma e izbit de tăcerea înaltă ca o moarte. Tăcere de poem. Tăcere care asurzeşte. Oana! Urletul sfărâmă cerul ca sticla. Stelele se sfarmă şi ele într-o ninsoare de lumină. Luna se rostogoleşte încet, atârnând în dreptul uşii. Oana... Trupul ei zace pe pământul colibei. Frânt şi înfrânt. Săgeata e acolo, în pieptu-i plăpând. Cosma îşi întinde palmele, atingând cu degetele tremurânde cămaşa-i însângerată. Iar ochii... Imenşi şi reci, răsfrânţi în durere. Întru moarte. O saltă în braţe, aşezând-o pe patul de crengi şi iarbă fragedă,

înmiresmată. Şi-n liniştea înspăimântătoare a colibei, scâncetul iedului abia născut răsună firav, ca un fior nepreţuit de nouă viaţă.